กรมชลประทาน
13 มิถุนายน 2569

กรมชลประทาน

จุลสาร

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

- สารผู้นำจากผู้บริหารสูงสุด
- เกณฑ์ปริมาณฝนเพื่อการเฝ้าระวังและเตือนภัยน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มลำตะคองตอนบน จังหวัดนครราชสีมา

ที่มา ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ปีที่ 13 ฉบับที่ 157
ประจำเดือนกรกฎาคม
พ.ศ. 2569

สารจากผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

สวัสดีชาว สบอ.ทุกท่าน ในเดือนกรกฎาคม 2569 ครับ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2569 ที่ผ่านมา กรมชลประทานเราได้จัดงานวันครบรอบวันสถาปนากรมชลประทานครบรอบปีที่ 124 ภายใต้แนวคิด “124 ปี กรมชลประทาน FRIENDS OF WATER สายน้ำแห่งความร่วมมือ” โดยได้รับเกียรติจาก นายวิฉะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธี เน้นย้ำการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมี นายสุริยพล นุชอนงค์ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ตลอดจนประชาชนทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ครับ

กรมชลประทานได้จัดงานในครั้งนี้ ได้สะท้อนถึงบทบาทขององค์กรในฐานะ “เพื่อน” ของทุกชีวิตและทุกภาคส่วนที่ร่วมกันดูแลทรัพยากรน้ำของประเทศ ภายใต้แนวคิด “FRIENDS OF WATER” ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำสามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศได้อย่างรอบด้านและยั่งยืน ผ่านสัญลักษณ์ “พญานาค 7 เศียร” ซึ่งเปรียบเสมือนสัญลักษณ์แห่งภารกิจรอบด้านของกรมชลประทานที่ทำงานเพื่อประชาชนมาอย่างยาวนาน โดยสะท้อนถึงการดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ การส่งน้ำเพื่อการเกษตร การป้องกันและบรรเทาอุทกภัย การบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤต การดูแลสิ่งแวดล้อม และการสร้างความมั่นคงด้านน้ำให้กับประเทศ ผ่านการทำงานที่เชื่อมโยงและสอดประสานเป็นหนึ่งเดียวตลอดระยะเวลากว่าหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมา กรมชลประทานได้พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างต่อเนื่อง จากยุคที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานเพียงอย่างเดียว สู่การมอง “น้ำ” ในฐานะทรัพยากรเพื่อชีวิตและความยั่งยืน ที่มีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้สามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ“FRIENDS” จึงไม่ได้หมายถึงเพียงคำว่า “เพื่อน” เท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเป็นพันธมิตรที่ร่วมมือ ร่วมใจ และก้าวไปด้วยกันในการดูแลทรัพยากรน้ำของประเทศ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ อันจะนำพาประเทศไทยไปสู่อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืน ทั้งนี้ ชาวชลประทานทั่วประเทศยังคงยึดมั่นในการปฏิบัติภารกิจตามนโยบาย “RID UNITED” ซึ่งสะท้อนแนวคิด “ร่วมกันสร้างความมั่นคงด้านน้ำอย่างยั่งยืน” พร้อมสืบสานพระราชปณิธานด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งให้การพัฒนาเดินหน้าไปพร้อมกับการรักษาสมดุลของธรรมชาติ สามารถปรับตัวและรับมือกับทุกความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ครับ

จุลสารฉบับนี้นำเสนอเรื่อง **“เกณฑ์ปริมาณฝนเพื่อการเฝ้าระวังและเตือนภัยน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มลำตะคองตอนบน จังหวัดนครราชสีมา”** ซึ่งเป็นบทความของ **ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง** เรื่องราวจะเป็นอย่างไรนั้น ท่านผู้อ่านสามารถติดตามได้ในจุลสารฉบับนี้ หวังว่าจะเป็นความรู้และสามารถนำไปปรับใช้กับงานภายใน สบอ. ของเราได้ครับ

นายธเนศร์ สมบูรณ์

ผส.บอ.

เกณฑ์ปริมาณฝนเพื่อการเฝ้าระวังและเตือนภัยน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มลำตะคองตอนบน จังหวัดนครราชสีมา

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยประสบกับปัญหาอุทกภัยในหลายพื้นที่ จากข้อมูลสถิติปริมาณฝนและสถิติการเกิดน้ำท่วมในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน มีแนวโน้มของความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปให้ความสนใจและตระหนักถึงการให้ความสำคัญในการลดความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบจากภัยที่เกิดขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ

จังหวัดนครราชสีมามีหลายอำเภอที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขาสูง พื้นที่บริเวณที่อยู่อาศัยมักจะตั้งอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาและบริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำ เมื่อเกิดฝนตกหนักในพื้นที่จะประสบกับน้ำป่าไหลหลาก ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนและแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยเฉพาะในลำตะคอง ซึ่งเป็นลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่อำเภอปากช่อง มักเกิดปัญหาอุทกภัยบ่อยครั้ง เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่เคยเกิดขึ้นในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองปากช่องได้แก่ เหตุน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2563 ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายในพื้นที่เป็นอย่างมาก

ดังนั้นเพื่อให้การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมในลำตะคอง บริเวณพื้นที่เขตเทศบาลเมืองปากช่อง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นต้องทราบเกณฑ์ปริมาณฝนที่ทำให้เกิดน้ำท่วมรวมถึงระยะเวลาที่จะเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ประกอบการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนอุทกภัย ให้หน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ได้วางแผนรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยลดความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

ลักษณะทางกายภาพ

ลำตะคองเป็นลำน้ำสาขาที่สำคัญสายหนึ่งของแม่น้ำมูล อยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา มีต้นกำเนิดจากเขาใหญ่เทือกเขาดงพญาเย็น อำเภอปากช่อง ไหลผ่านอำเภอปากช่อง สีคิ้ว สูงเนิน ขามทะเลสอ เขตเทศบาลนครนครราชสีมา แล้วไหลบรรจบฝั่งซ้ายแม่น้ำมูลที่บ้านกันผม ตำบลพระพุทธ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีความยาวตลอดลำน้ำประมาณ ๒๗๓ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่รับน้ำ ๓,๓๑๐ ตารางกิโลเมตร โดยมีสถานีอุทกวิทยา M.43A, M.199 และ M.89 ตั้งอยู่ในลำตะคองตอนบน ดังรูปที่ 1 ในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมาระหว่างวันที่วันที่ ๑๘ ก.ย. ถึง วันที่ ๑๕ พ.ย. ซึ่งเป็นช่วงพายุหมุนเขตร้อนและร่องมรสุมกำลังแรงพาดผ่านลุ่มน้ำมูลอย่างต่อเนื่อง เกิดฝนตกหนักในลุ่มน้ำ ทำให้ปริมาณน้ำจากเขาใหญ่ไหลเข้าสู่ลำตะคองเพิ่มขึ้นอย่างมาก จนกระทั่งเกิดน้ำหลากที่เขตเทศบาลเมืองปากช่อง โดยเวลาการเดินทางของน้ำจากสถานีอุทกวิทยา M.43A ถึงเขตเทศบาลเมืองปากช่อง จะใช้เวลาประมาณ 24 - 36 ชั่วโมง

รูปที่ 1 ลักษณะภูมิประเทศและสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย ลุ่มน้ำลำตะคอง

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ลุ่มน้ำในอ่างเก็บน้ำลำตะคองซึ่งอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำมูล อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิด โดยสภาพภูมิอากาศของจังหวัดนครราชสีมา จัดอยู่ในประเภททุ่งหญ้าเขตร้อนมีลมมรสุมหลักพัดผ่าน คือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งกับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกชุก โดยทั่วไปสามารถแบ่งฤดูกาลออกได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ฤดูหนาว ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ระยะนี้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมหนาวและแห้งพัดจากประเทศจีน และฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ดังแสดงในรูปที่ 2

ข้อมูลภูมิอากาศของสถานีตรวจวัดภูมิอากาศที่อยู่ใกล้บริเวณอ่างเก็บน้ำลำตะคอง จะใช้ข้อมูลภูมิอากาศของสถานีตรวจวัดภูมิอากาศอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ของกรมอุตุนิยมวิทยา ในคาบ 20 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 – 2565 ได้แก่ ข้อมูลอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความกดอากาศ ปริมาณการระเหย และความเร็วลม สามารถสรุปได้ดังนี้

- อุณหภูมิ (Tempurature) อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน มีค่าแปรผันอยู่ระหว่าง 24.0-29.7 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี เท่ากับ 27.3 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความสัมพันธ์เฉลี่ยรายเดือน มีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 64 – 82 และค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยมีค่าร้อยละ 72.9

- ความกดอากาศ (Pressure) ความกดอากาศเฉลี่ยรายเดือน มีค่าอยู่ระหว่าง 1,006.10 – 1,013.80 เฮกโตปาสคาล และค่าความกดอากาศรายปีเฉลี่ย เท่ากับ 1,009.47 เฮกโตปาสคาล

- ปริมาณการระเหย (Evaporation) ปริมาณการระเหยเฉลี่ยรายเดือน มีค่าผันแปรอยู่ระหว่าง 113.7-165.8 มิลลิเมตร และมีค่าปริมาณการระเหยรายปีเฉลี่ย เท่ากับ 1,622.5 มิลลิเมตร

- ความเร็วลม (wind) ความเร็วลมรายเดือน มีค่าเฉลี่ยผันแปรอยู่ระหว่าง 1.1-2.1 น็อต ความเร็วลมสูงสุดที่เคยเกิดในคาบ 30 ปี เกิดขึ้นในเดือนเมษายนมีค่าเท่ากับ 44 น็อต

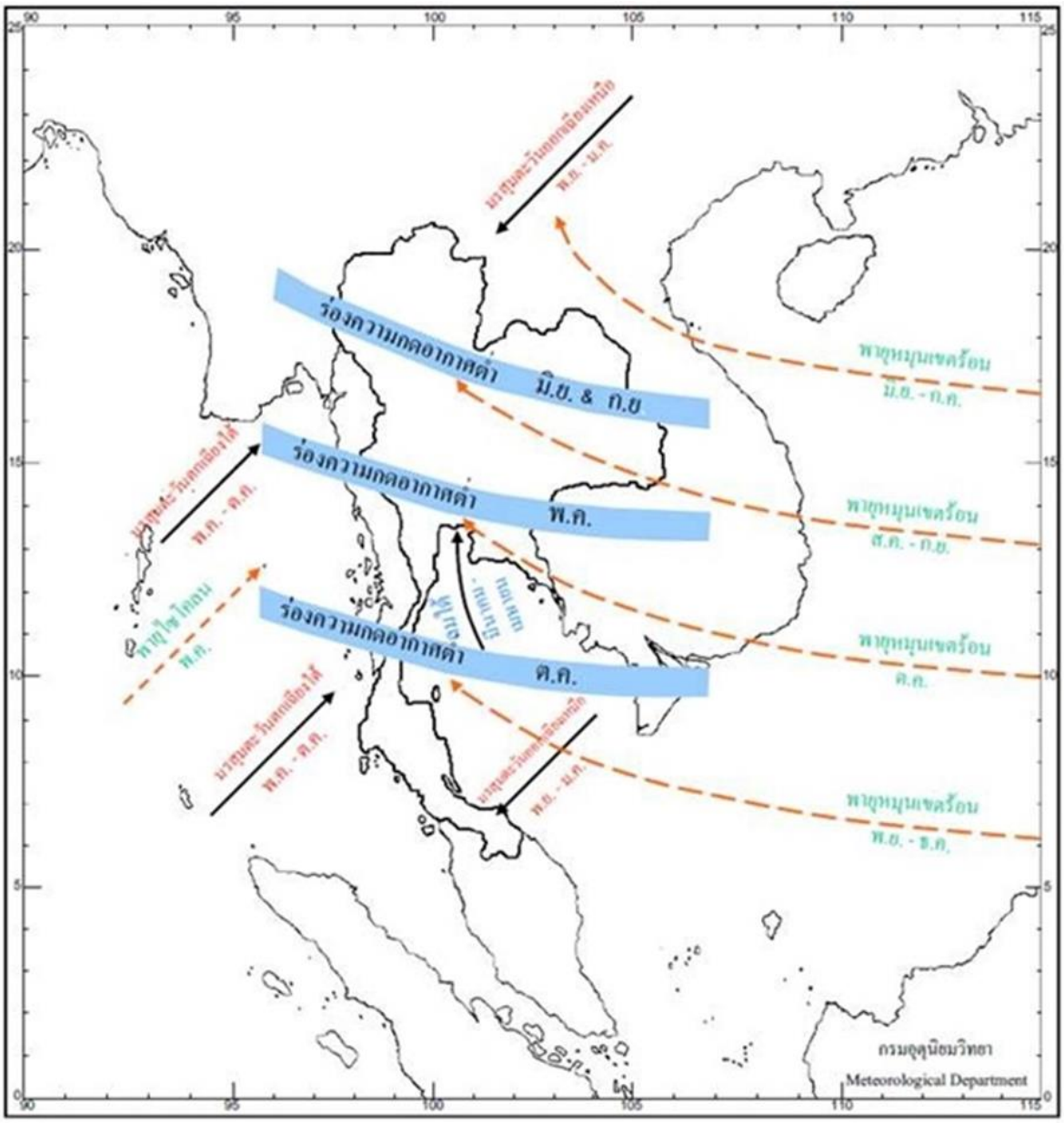

รูปที่ 2 แผนที่ทิศทางร่องมรสุมและทางเดินพายุที่ผ่านประเทศไทย

จากสภาวะดังกล่าว การเตือนภัยน้ำหลากก่อนที่จะไหลเข้าสู่เขตชุมชน ด้วยการใช้ข้อมูลปริมาณฝนเฉลี่ยในพื้นที่ จะช่วยให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งเตือนประชาชนอพยพ ย้ายสิ่งของขึ้นที่สูง ลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนได้อย่างรวดเร็ว โดยส่วนการติดตามสถานการณ์น้ำรายชั่วโมง ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างใช้สถานีสำรวจอุทกวิทยา M.43A สถานี M.199 และสถานี M.89 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ดังแสดงในรูปที่ 3 และ รูปที่ 4

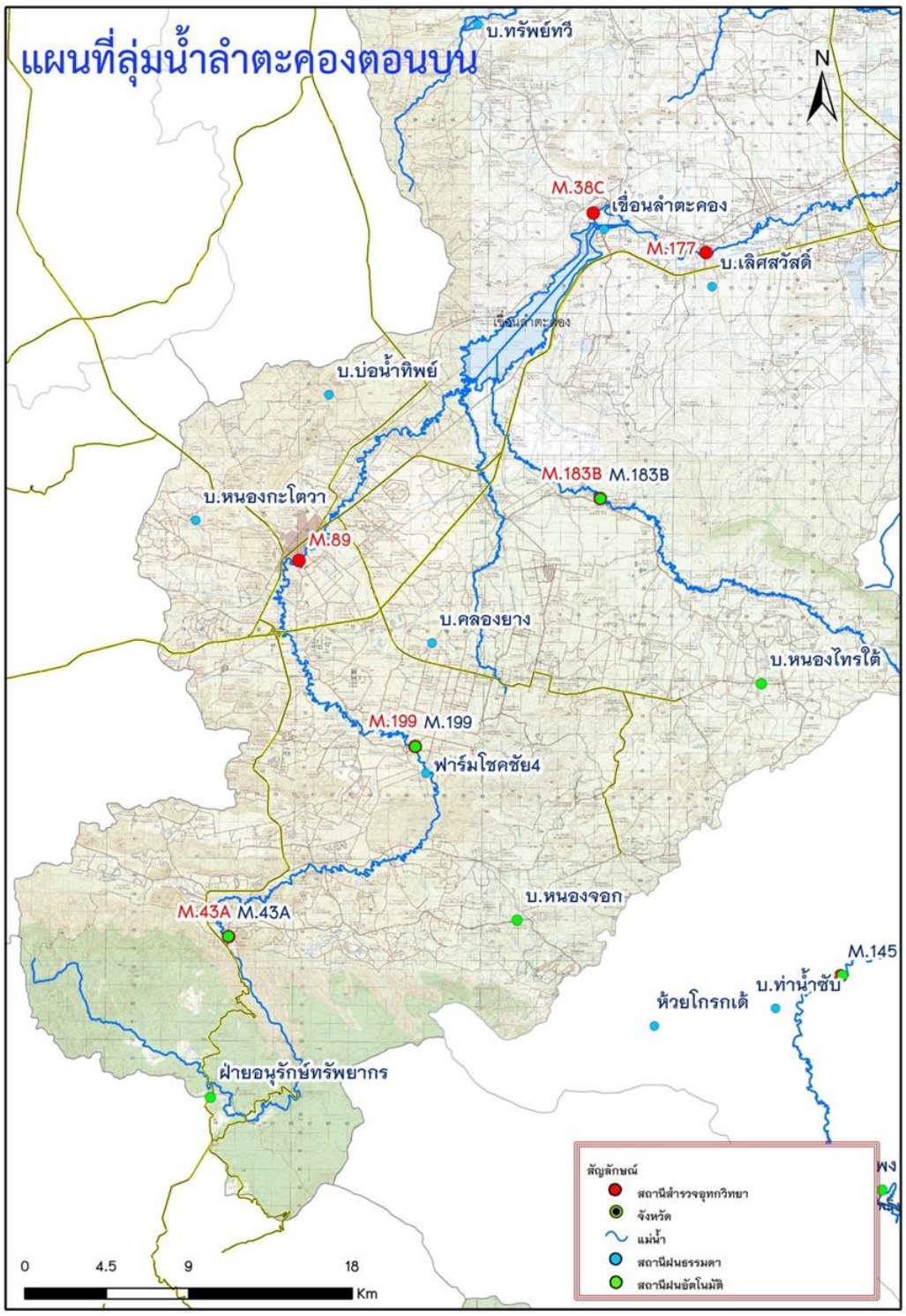

รูปที่ 3 แผนที่แสดงสถานีอุทกวิทยาในลุ่มน้ำลำตะคองตอนบน

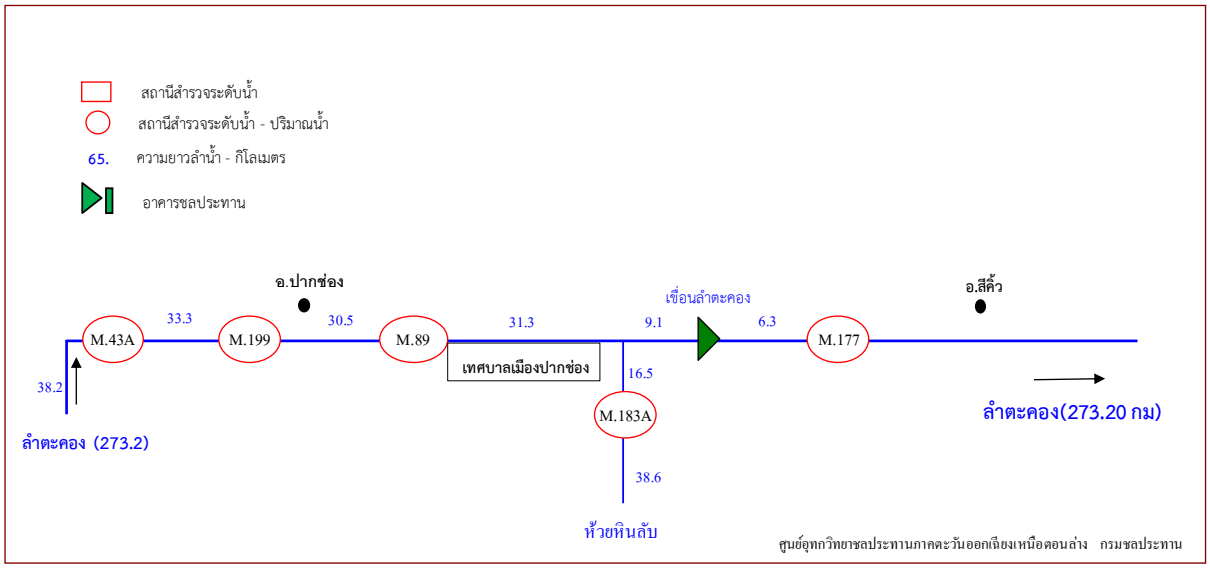

รูปที่ 4 ผังแสดงสถานีสำรวจปริมาณน้ำและเขื่อนในลุ่มน้ำแม่น้ำลำตะคองตอนบน

สภาพน้ำท่า

ลุ่มน้ำลำตะคองตอนบนมีสถานีสำรวจทางอุทกวิทยา จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีสำรวจทางอุทกวิทยา สถานี M.43A บ้านท่ามะปรางค์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สถานี M.199 บ้านขนงพระเหนือ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และสถานี M.89 สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยการเฝ้าระวังและเตือนภัยด้วยข้อมูลปริมาณฝนเฉลี่ยในพื้นที่จะใช้สถานี M.89

สถานี M.89 สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ ตั้งอยู่ตอนกลางของลุ่มน้ำลำตะคองในเขตเทศบาลเมืองปากช่อง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้กับแม่น้ำ มีระดับตลิ่งต่ำและมีความจุลำน้ำน้อย เนื่องจากเป็นเขตเมืองมักจะประสบปัญหาลำน้ำคับแคบและมีสิ่งกีดขวางในลำน้ำ ประกอบกับน้ำจากด้านเหนือมักไหลเข้ามาในพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่บ่อยครั้ง เกิดระดับน้ำสูงสุดในปี พ.ศ.2563 ที่ระดับ 8.40 ม.(ร.ส.ม.) ดังแสดงในรูปที่ 5 โดยศาลเจ้าสะพานประปาจะได้รับผลกระทบเป็นที่แรกที่ระดับตลิ่ง 6.50 เมตร ดังแสดงในรูปที่ 6

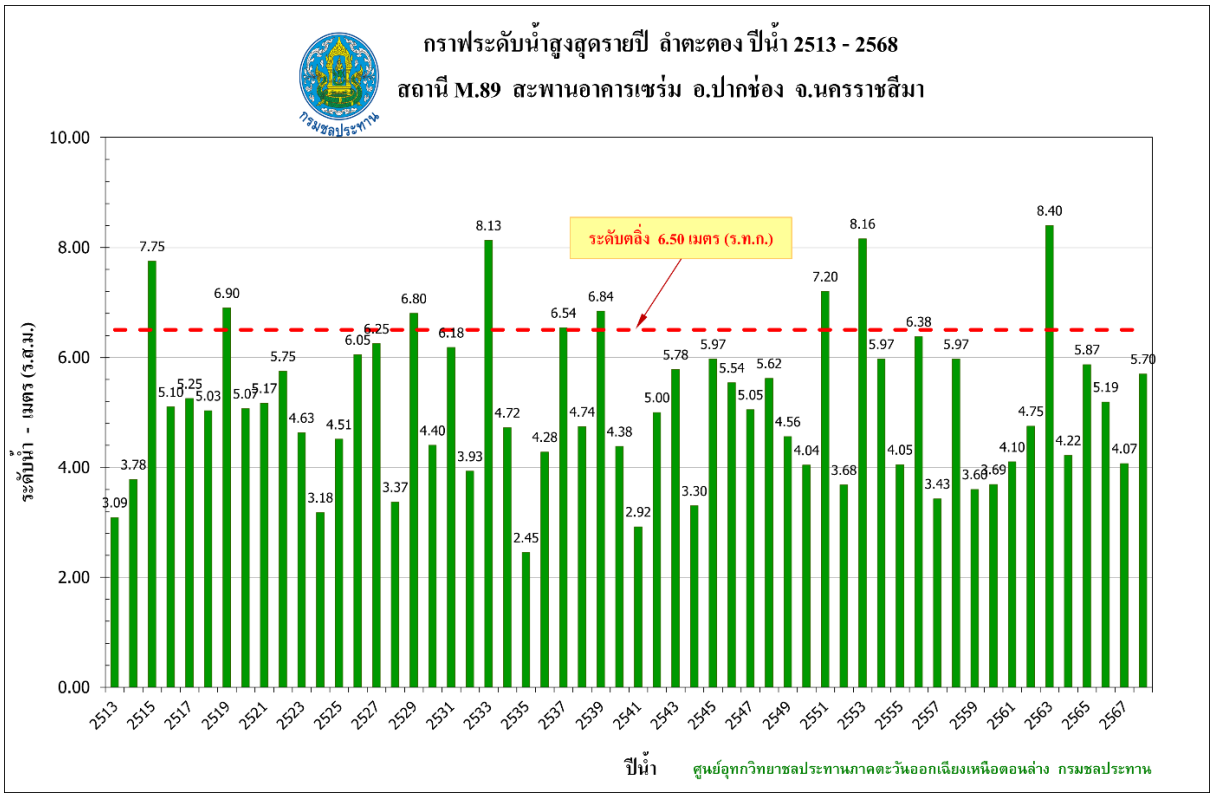

รูปที่ 5 กราฟระดับน้ำสูงสุด สถานี M.89

รูปที่ 6 สถานที่ระดับน้ำที่เริ่มส่งผลกระทบในเขตเทศบาลเมืองปากช่อง

ปัญหาอุทกภัยในพื้นที่

รูปที่ 7 ภาพเหตุการณ์น้ำท่วม อำเภอปากช่อง ปี พ.ศ. 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จะใช้เกณฑ์ฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมงจะมีความเหมาะสมที่สุดเนื่องจากเวลาเดินทางของน้ำจากต้นน้ำถึง สถานี M.89 เทศบาลเมืองปากช่อง จะใช้เวลา 24 – 36 ชั่วโมง โดยสถานีสำรวจปริมาณน้ำ M.89 มีพื้นที่รับน้ำ 680 ตร.กม. มีระดับน้ำเฝ้าระวังที่ระดับ 5.70 ม.(ร.ส.ม.) และระดับน้ำเตือนภัยที่ระดับ 6.50 ม.(ร.ส.ม.)

ข้อมูลฝนรายชั่วโมงจะข้อมูลของศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่อยู่ในพื้นที่รับน้ำฝนของสถานี M.89 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สถานีฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรฯเขาใหญ่ สถานี M.43a สถานีบ้านหนองจอก และ สถานีบ้านขนงพระเหนือ(M.199) มาทำการวิเคราะห์ ดังแสดงในรูปที่ 3

การวิเคราะห์น้ำฝนและน้ำท่าในครั้งนี้ ได้เลือกใช้ข้อมูลในปีน้ำ 2563 – 2568 มาทำการวิเคราะห์โดยเลือกใช้ช่วงที่มีสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ และจัดเรียงข้อมูลในรูปแบบอนุกรมเวลา (รูปที่ 8) เพื่อตรวจสอบข้อมูลผ่านการพล็อตกราฟปริมาณฝนของสถานีสถานีฝนที่อยู่ในพื้นที่รับน้ำของสถานี M.89 จำนวน 4 สถานี มาทำการหาค่าฝนเฉลี่ยด้วยวิธีเฉลี่ยทางคณิตศาสตร์ (Arithmetic mean) ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 รายชื่อสถานีวัดน้ำฝน

ลำดับ	รหัส	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด
1	220371	ฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรฯเขาใหญ่	ปากช่อง	นครราชสีมา
2	251221	M.43A	ปากช่อง	นครราชสีมา
3	250981	บ้านหนองจอก	ปากช่อง	นครราชสีมา
4	251241	บ้านขนงพระเหนือ (M.199)	ปากช่อง	นครราชสีมา

ตารางที่ 2 ฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง ระดับน้ำที่สถานี M.89

ฝนเฉลี่ยสะสม (24 ชั่วโมง)-(มม.)	ระดับน้ำ ม.(รสม.)	วัน/เดือน/ปี
33.4	5.17	24 ก.ย.2563
60.5	5.90	29 ก.ย.2563
78.6	8.40	10 ก.ย.2563
68.8	7.30	18 ต.ค.2563
38.7	5.57	2 พ.ย.2563
42.0	5.87	30 ก.ย.2565
54.10	5.70	4 ก.ย.2568

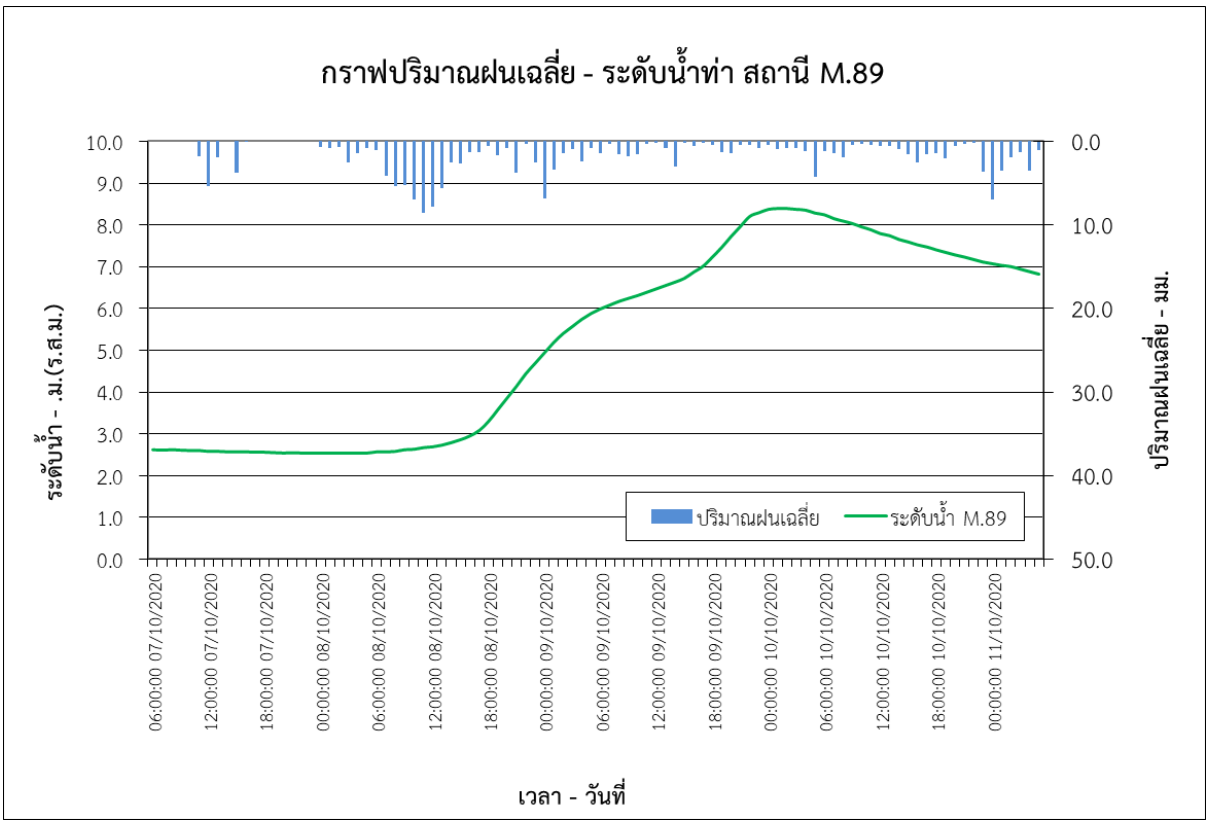

รูปที่ 8 ตัวอย่างกราฟปริมาณฝนเฉลี่ยรายชั่วโมง ลุ่มน้ำลำตะคองตอนบน

นำค่าปริมาณฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมงกับค่าระดับน้ำสูงสุดดังช่วงเวลาที่แสดงในตารางที่ 2 มาพล็อตกราฟ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง ปี 2563-2568 กับระดับน้ำที่สถานี M.89 ดังแสดงในรูปที่ 9

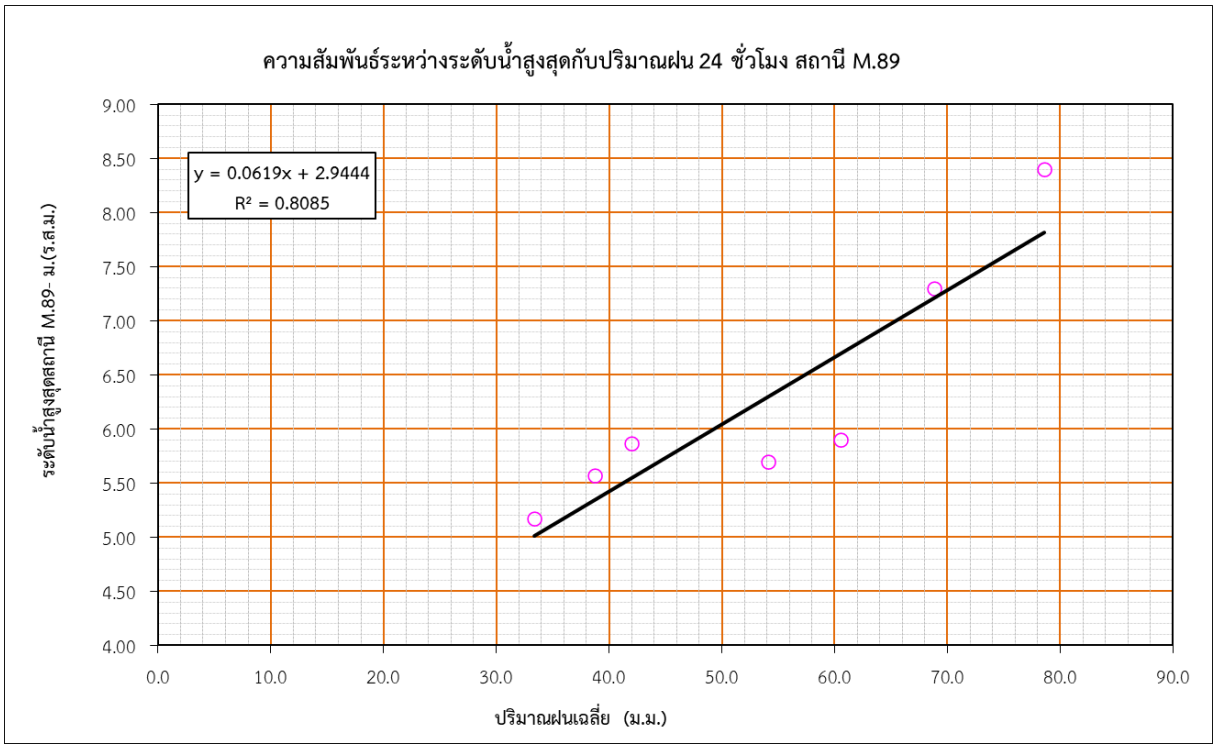

รูปที่ 9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระดับน้ำสถานี M.89 กับปริมาณฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง

จากกราฟรูปที่ 9 เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำที่สถานี M.89 กับปริมาณฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง ในลุ่มน้ำ โดยข้อมูลที่นำมาพล็อตสามารถสร้างกราฟความสัมพันธ์ได้ โดยเส้นความสัมพันธ์ครอบคลุมทั้งระดับน้ำสูงและระดับน้ำที่ต่ำกว่าระดับตลิ่ง เมื่อนำข้อมูลระดับน้ำ-ปริมาณฝน มาพล็อตทดสอบ พบว่าจุดสำรวจมีทิศทางเช่นเดียวกันกับเส้นสมการ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางคาดการณ์ระดับน้ำที่สถานี M.89 จากฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง

ฝนเฉลี่ยสะสม 4 สถานี (24 ชั่วโมง)-(มม.)	ระดับน้ำ ม.(รสม.)	หมายเหตุ
40	5.42	
45	5.73	เกณฑ์เฝ้าระวัง
50	6.04	
55	6.35	
60	6.66	เกณฑ์เตือนภัย
65	6.97	
70	7.28	

การศึกษาเกณฑ์ปริมาณฝนเฉลี่ยสะสมสูงสุด 24 ชั่วโมง สรุปได้ ดังนี้

1. ปริมาณฝนเฉลี่ยสะสมสูงสุด 24 ชั่วโมง 45 มิลลิเมตร จะทำให้ระดับน้ำที่สถานี M.89 เพิ่มสูงเข้าสู่เกณฑ์เฝ้าระวัง ที่ระดับ 5.70 ม.(ร.ส.ม.) หากปริมาณฝนเฉลี่ยสะสมเพิ่มขึ้นถึง 60 มิลลิเมตร ระดับน้ำจะล้นตลิ่งและเข้าท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำ ที่ระดับ 6.50 ม.(ร.ส.ม.) ซึ่งเกณฑ์ปริมาณฝนนี้จะใช้สำหรับลุ่มน้ำลำตะคอง เท่านั้น

2. การศึกษาครั้งนี้ใช้ฝนเฉลี่ยสะสม 24 ชั่วโมง มาทำการศึกษา เมื่อพิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขา มี slope ลำน้ำค่อนข้างสูง ประกอบกับมีระยะทางจากต้นน้ำ ถึง สถานีอุทกวิทยา M.89 เพียง 102 กม. หากมีฝนตกหนักในพื้นที่ ปริมาณน้ำที่เกิดขึ้นจะไหลเข้าสู่เขตเทศบาลเมืองปากช่อง อย่างรวดเร็ว การเลือกใช้ฝนสะสม 24 ชั่วโมงจะให้ความถูกต้อง สอดคล้องกับลักษณะของลุ่มน้ำ และทันต่อสถานการณ์มากที่สุด ทั้งนี้ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีการแสดงผลข้อมูลฝนรายชั่วโมงสะสมแสดงที่เว็ปไซต์ http://hydro-4.rid.go.th/index1.html ที่เมนู 3.สภาพน้ำฝน/ระบบน้ำฝน สถานีน้ำฝนอัตโนมัติ

ข้อมูลน้ำฝนต่าง ๆ

ลำดับ	ชื่อสถานีน้ำฝน	ปริมาณน้ำฝนชั่วโมงล่าสุด (มม.)	ปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง 6 ชม. (มม.)	ปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง 24 ชม. (มม.)	ปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง 48 ชม. (มม.)
1	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	0.0	0.0	0.0	0.0
2	บ้านท่ามะปรางค์(M.43A) อ.ปากช่อง	0.0	0.0	0.0	0.0
3	M.199 บ้านขนงพระเหนือ อ.ปากช่อง	0.0	0.0	0.0	0.3
4	บ้านหนองจอก	0.0	0.0	0.0	0.0
5	ห้วยหินลับ บ้านหินเพิง (M.183B)	0.0	0.0	1.0	1.0
6	หน่วย ศท. สำพระเพลิง (M.145)	0.0	0.0	0.0	1.8
7	บ้านซับไทรทอง อ.วังน้ำเขียว	0.0	9.6	10.2	20.4
8	อ่างเก็บน้ำบ้านสันกำแพง	0.0	0.0	4.2	4.2
9	รพ.สต.ระเริง บ้านระเริงน้อย	0.0	0.0	0.0	6.0
10	รพ.สต.ยุบอีปุน	0.0	0.0	0.0	0.0
11	โรงเรียนบ้านบุตะโก อ.วังน้ำเขียว	0.0	10.5	10.5	10.5
12	อบต.บ้านหัน	0.0	0.0	5.5	7.0
13	อบต. สระจรเข้	0.0	0.0	0.0	0.0
14	เทศบาลพันดุง	0.0	0.0	0.3	0.3
15	ศูนย์อุทกวิทยาฯ (Hydro4)	0.0	9.2	42.6	62.6

รูปที่ 10 การแสดงข้อมูลน้ำฝนในเว็ปไซต์ hydro-4.rid เมนู สภาพน้ำฝน

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

วัตถุประสงค์

- รวบรวมและจัดระบบองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในแต่ละส่วนให้อยู่ในที่เดียวกัน ง่ายต่อการค้นคว้า และนำไปใช้ประโยชน์
- เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ของหน่วยงานภายในสำนักให้กับผู้อ่านทั้งภายใน และภายนอกองค์กรเสริมประสิทธิภาพการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนระหว่างบุคลากรของหน่วยงานในองค์กร
- เป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และนำเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ
ผู้อำนวยการส่วนอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนการใช้น้ำชลประทาน
ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา
ผู้อำนวยการส่วนความปลอดภัยเขื่อน
ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์
ผู้อำนวยการส่วนประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ
ผู้อำนวยการศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคฯ
ผู้อำนวยการส่วนบริหารทั่วไป

บรรณาธิการ

นายสถาพร นาคคนึง

กองบรรณาธิการ

นางสาวนฤมล ไชยเชษฐ์
นางสาวธัญชนก วีรวัฒนกุมพะ

สถานที่ติดต่อ

: สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน โทร 0-2241-2360
: Fax. 0-2241-2360 http://water.rid.go.th/hydhome/
: ฝ่ายเผยแพร่การใช้น้ำชลประทาน โทร./Fax. 0-2241-4794
: ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โทร. 0-4446-5154
: E-mail: watermanagement.hydro@gmail.com

ค่านิยม WATER FOR ALL

W — WORK SMART
เก่งงาน เก่งคิด

A — ACCOUNTABILITY
รับผิดชอบงาน

T — TEAMWORK & NETWORKING
ร่วมมือ ร่วมประสาน

E — EXPERTISE
เชี่ยวชาญงานที่ทำ

R — RESPONSIVENESS
นำประโยชน์สู่ประชาชน